

PROSIECT GWYRDD

PRESS RELEASE/DATGANIAD I'R WASG

TROI PROBLEM YN ADNODD

Digwyddiadau Cyhoeddus i'w cynnal ym mhob ardal awdurdod partner

Caiff digwyddiadau cyhoeddus eu cynnal yn ystod mis Ionawr i ymwneud ymhellach â'r cyhoedd wrth i'r broses gaffael fynd rhagddi. Mae Viridor a Veolia yn awr wedi cael eu gwahodd i gyflwyno Tendr Terfynol am y contract gwastraff.

Mae rhagor o ddigwyddiadau wedi cael eu trefnu er mwyn i drigolion gael y cyfle i gael gwybodaeth am y Prosiect yn yr ardaloedd hyn, yng nghyd-destun strategaeth gwastraff gyffredinol pob awdurdod partner.

Caiff digwyddiadau cyhoeddus eu cynnal ym mhob ardal awdurdod partner i roi gwybodaeth am y ddau gynnig terfynol.

- Dydd Sadwrn, 07 Ionawr - Sioe Deithiol yn Neuadd y Plwyf, Eglwys Sant Augustine, Penarth - 10am tan 1.30pm
- Dydd Sadwrn 14 Ionawr – Sioe Deithiol yn Yr Eglwys Norwyaidd, Bae Caerdydd – 10am tan 2pm
- Dydd Sadwrn 21 Ionawr – Sioe Deithiol yn Neuadd y Pentref, Llanwern – 10am tan 2pm
- Dydd Sadwrn 28 Ionawr - Sioe Deithiol yng Nghanolfan Hamdden Cil-y-coed – 10am tan 2pm
- Dydd Sadwrn 04 Chwefror – Llyfrgell Palas Rhisga – 10am tan 2pm

Mae bob awdurdod partner wedi ymrwmo i gyflawni'r targedau gwastraff heriol a bennir gan Lywodraeth Cymru. Ym mhob awdurdod partner mae buddsoddiad sylweddol wedi'i wneud mewn casgliadau ailgylchu a chompostio ac addysgu'r cyhoedd am yr angen i ddefnyddio'r cyfleusterau a ddarperir.

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno Strategaeth Tuag at Ddyfodol Diwastraff ac mae'n cefnogi partneriaethau gwastraff gweddilliol awdurdodau lleol yng Nghymru. Bydd Llywodraeth Cymru'n parhau i gefnogi'r partneriaethau hyn, er mwyn sicrhau datrysiad cynaliadwy i wastraff na ellir ei ailgylchu na'i gompostio mewn modd hyfyw.

Disgwylir y bydd enw'r Cynigydd a Ffefrir ar gyfer y contract yn cael ei gyhoeddi yn ystod hydref 2012.

(Mwy)

Ref:	Issue: 01	04.01.12	Process Owner: Ian Lloyd-Davies	Authorisation: Project Board	Page 1 of 4
------	-----------	----------	---------------------------------	------------------------------	-------------

Nodiadau i Olygyddion

Caffael, cyllid a llifoedd gwastraff

- Mae Viridor a Veolia yn awr wedi cael eu gwahodd i gyflwyno Tendir Terfynol am y contract gwastraff. Mae Viridor yn cynnig cyfleuster Troi Gwastraff yn Ynni ym Mharc Trident yng Nghaerdydd ac mae Veolia yn cynnig cyfleuster Adennill Ynni, i'r de o waith dur Llanwern yng Nghasnewydd.
- Cafwyd cyllid gan Lywodraeth Cymru drwy'r Achos Busnes Amlinellol ac yn dilyn cymeradwyo'r Achos Busnes Terfynol bydd yn cyfrannu 25% tuag at ffioedd defnyddio'r cyfleuster.
- Bydd y cyllid ychwanegol ar gyfer Prosiect Gwyrdd hyd at £9.124m yn ystod blwyddyn gyflawn o weithredu yn dibynnu ar gymeradwyo'r achos busnes terfynol ar gyfer y project. Mae lefel y grant a ddyfernir ar gyfer Prosiect Gwyrdd yn seiliedig ar ragamcaniad o amcangyfrif y gost o ddarparu'r cyfleuster a bydd yn amrywio yn unol â'r costau gwirioneddol pan gymeradwyir yr achos Busnes Terfynol. Mae'n rhaid cadw'r cyfrifiad gwirioneddol yn fasnachol gyfrinachol gan y bydd y prosiect yn unol â phroses dendro fasnachol. Cafwyd cyllid gan Lywodraeth Cymru drwy'r Achos Busnes Amlinellol ac yn dilyn cymeradwyo'r Achos Busnes Terfynol bydd yn cyfrannu 25% tuag at ffioedd defnyddio'r cyfleuster.
- Mae 'Deilliannau Gwastraff' sy'n creu 'gwastraff gweddilliol' wedi'u dadansoddi yn 2003, Mehefin 2009 a Thachwedd 2009 gan AEA Technology. Defnyddiwyd ymchwil 2003 i greu data Achos Busnes Amlinellol ar gyfer Caerdydd, Sir Fynwy a Bro Morgannwg. Roedd data penodol ar gael ar gyfer Caerffili a Chasnewydd. Comisiynwyd AEA technology gan Lywodraeth Cymru i gynnal gwaith ymchwil pellach ym Mehefin 2009 a Thachwedd 2009. Caiff y gwaith ymchwil newydd hwn ei werthuso i lywio'r broses gaffael a chyfranogwyr o ran swm a chyfansoddiad y 'gwastraff gweddilliol'. Mae rhagamcanu'r tunelli gwastraff cywir yn ystod tymor y contract yn hanfodol i lwyddiant y Prosiect a bydd yn parhau i gael ei adolygu hyd nes y cytunir ar Isafswm Tâl Gwarantedig gyda'r Cynigydd a Ffeirir ar ddiwedd y broses gaffael.

Ailgylchu a chompostio

- Mae'r targedau gwastraff canlynol wedi cael eu pennu mewn cyfraith gan Lywodraeth Cymru.

2009/10 - 40% cyfuniad o ailgylchu a chompostio
2012/13 - 52% cyfuniad o ailgylchu a chompostio
2015/16 - 58% cyfuniad o ailgylchu a chompostio
2019/20 - 64% cyfuniad o ailgylchu a chompostio
2019/20 – uchafswm o 10% i'w waredu drwy dirlenwi
2024/25 – Lleiafswm o 70% o gyfuniad o ailgylchu a chompostio
2024/25 – Uchafswm o 5% i'w waredu drwy dirlenwi.

- Y cyfraddau ailgylchu a chompostio cyfunol ar gyfer y 5 awdurdod partner o Ebrill/Mehefin 2011 (dros dro) yw:

Caerffili: 57.1
Caerdydd: 45.7
Sir Fynwy: 54.8
Casnewydd: 47.6
Bro Morgannwg: 49.5

Ref:	Issue: 01	04.01.12	Process Owner: Ian Lloyd-Davies	Authorisation: Project Board	Page 2 of 4
------	-----------	----------	---------------------------------	------------------------------	-------------

Ymgynghori â rhanddeiliaid

- Cynhaliwyd diwrnodau ac arolygon ar gyfer rhanddeiliaid rhwng Medi a Rhagfyr 2009 er mwyn cynnwys y rhanddeiliaid allweddol yn y broses o sefydlu'r Meini Prawf Gwerthuso. Trafodwyd ac aseswyd materion penodol yn ceisio safbwyntiau ar flaenoriaethau agweddau technegol, cymdeithasol, ariannol a chyfreithiol y Meini Prawf Gwerthuso. Gan ddefnyddio'r data hwn dyfeisiwyd ac anfonwyd arolwg yn y post i 25 000 o eiddo ym mhob ardal awdurdod lleol yn y bartneriaeth. Yn dilyn hyn cyflwynwyd y data i'r Cydbwyllgor i'w ystyried wrth gytuno ar y dull gwerthuso.

Rheoleiddio ac ymchwil i effeithiau iechyd Llosgyddion Gwastraff Dinesig

- Asiantaeth yr Amgylchedd sy'n rheoleiddio'r holl gyfleusterau ynni o wastraff, a gellir lawrlwytho gwybodaeth am y broses reoleiddio oddi ar ei gwefan, www.environmentagency.co.uk
- Mae'n rhaid i'r holl brosesau gwastraff sy'n cynnwys llosgi gydymffurfio â'r Gyfarwyddeb ar Losgi Gwastraff. Mae'r ddeddf hon yn gosod rheoliadau caeth ar allyriadau o bob math o dechnolegau ynni o wastraff, gan gynnwys Pyrolysis, Nweiddio ac Ynni o Wastraff gyda Gwres ac Ynni Cyfunol (Llosgi). Rhaid cael y technolegau hyn i fonitro allyriadau i sicrhau eu bod o leiaf yn cydymffurfio â'r cyfyngiadau yng Nghyfarwyddeb Llosgi Gwastraff yr Undeb Ewropeaidd (2000/76/EC) sy'n nodi rheoliadau gollyngiadau llym ar lygryddion. Mae'r Gyfarwyddeb wedi'i rhoi ar waith yng Nghymru a Lloegr gan Reoliadau Trwyddedu Amgylcheddol (Cymru a Lloegr) 2007. O Ebrill 2008 roedd y rhain yn disodli Rheoliadau Atal a Rheoli Llygredd (Cymru a Lloegr) 2000. Gellir gweld canllawiau ar y ddeddfwriaeth hon trwy ddilyn y ddolen ganlynol: <http://www.defra.gov.uk/environment/quality/industrial/eu-international/wid/>
- Cyhoeddodd Yr Asiantaeth Diogelu Iechyd ddau adroddiad ym mis Medi 2009 a mis Chwefror 2010 a oedd yn mynd i'r afael ag effeithiau iechyd llosgi gwastraff dinesig. Gellir gweld yr adroddiadau drwy ddilyn y ddolen ganlynol: <http://www.caerphilly.gov.uk/prosiectgwyrdd/pdfs/RCE-13%20for%20web%20with%20security.pdf>
- Mae'r effeithiau cymharol ar iechyd gyda gwahanol ddulliau o waredu gwastraff wedi'u hystyried yn fanwl mewn adroddiad a luniwyd ar gyfer Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig (Defra 2004). Gellir gweld crynodeb o'r ymchwil helaeth hon trwy ddilyn y ddolen ganlynol: <http://archive.defra.gov.uk/environment/waste/statistics/documents/health-report.pdf>
- Roedd y gwaith ymchwil hwn, '*The Review of the Environmental and Health Effects of Waste Management Municipal Solid Waste and Similar Wastes*', yn ystyried 23 astudiaeth o safon uchel ar batrymau afiechydon o amgylch safleoedd Ynni o Wastraff a phedwar papur yn edrych ar effeithiau iechyd gwaith safleoedd Ynni o Wastraff. Daeth i'r casgliad nad oes cyswllt sy'n argyhoeddi rhwng gwaith Ynni o Wastraff ac effeithiau negyddol ar iechyd.

(Diwedd)

Paratowyd gan Prosiect Gwyrdd
E-bost: info@prosiectgwyrdd.co.uk
Ffôn: 02920 717566

Ref:	Issue: 01	04.01.12	Process Owner: Ian Lloyd-Davies	Authorisation: Project Board	Page 3 of 4
------	-----------	----------	---------------------------------	------------------------------	-------------

